

Iz vsebine te številke:

- Pokazatelj poslovanja v tričetrt leta
- Delo upravnega odbora
- Obisk
- Iz delovnih enot
- Podlistek
- Pneumokonioze v naši tovarni
- Nagrajenci za dolgoletno delo
- Spila

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

POKAZATELJI POSLOVANJA V TRIČETRT LETA 1968

V prvem polletju letošnjega leta so zaloge gotovih izdelkov porasle pri izdelkih obrata VII, pri emajlirani in pocinkani posodi ter fritah. Že v tretjem kvartalu pa so se možnosti prodaje močno povečale, tako da je težko prodati le električne štedilnike, pocinkano posodo in frite. Naročila za oljne peči in kamin EMO 5 že sedaj presegajo planirane količine za leto 1968, poleg tega pa se nakazuje še druge proti prodaje teh izdelkov — preko drugih podjetij. Z ozirom na zadovoljivo akumulacijo pri teh izdelkih, moramo v zadnjem kvartalu povečati proizvodnjo teh izdelkov do skrajnih možnosti, da bi lahko izkoristili položaj na tržišču v letošnjem letu, in si tako ustvarili dobre osnove za povečanje prodaje v prihodnjem letu. Zaradi pomanjkanja materiala in kooperantskih delov za te izdelke proizvodnja ni pravočasno stekla, pa tudi kasneje so se v tej proizvodnji pojavljale prekinitev.

Obseg količinske proizvodnje je enak lanskoletnemu, vendar s proizvodnjo priključenega obrata VII, tako da je proizvodnja v matičnem podjetju v Celju in Kruševcu nižja, vrednost proizvodnje v Celju je višja, Kruševcu pa nižja kot v lanskem letu. Priključena obrata zelo slabo izpolnjujeta planske obveznosti, zato je potrebno že letos ob sprejemanju družbenega plana za leto 1969 zaostriti odnos do teh dveh obratov, v pogledu izvrševanja plana in v tej zvezi tudi osebnih dohodkov. Ne moremo dovoljevati, da bi bili zaradi visokih stroškov in nizkega obsega proizvodnje obrati nerentabilni. 1. januarja 1969 moramo jasno postaviti zahtevo po rentabilnem poslovanju obratov. Če tega ne bodo dosegali, mora to vplivati na nagrajevanje.

Zavedati se moramo, da smo v prvih devetih mesecih ustvarili zelo malo skladov pri nizki amortizaciji, ki nam ne zagotavlja niti normalne reprodukcije, kaj šele razširjeno. Zato morajo biti vse sile usmerjene v povečanje obsega proizvodnje, zniževanje stroškov in sistematično odpravljanje nerentabilnih izdelkov z izboljšanjem tehnologije odnosno vskladičtviyo cen, kjer je to upravičeno.

POKAZATELJI POSLOVANJA

Plan smo dosegli oziroma preslegli pri izvozu in skladih podjetja. Plan proizvodnje po količini je dosežen 85%, po vrednosti 90%, fakturirana realizacija 91%, celotni dohodek pa 85%. V primerjavi z lanskim letom je v letošnjih devetih mesecih količinska proizvodnja enaka lanskoletni, če pa upoštevamo 1.687 ton narejenih v letos priljučenem obratu VII je proizvodnja v Celju in Kruševcu nižja za 8%. Po vrednosti je

proizvodnja večja za 13%, prav tako fakturirana realizacija. Tudi izvoz je v letošnjem letu za 9% manjši kot v lanskem letu.

Celotni dohodek je večji za 10%, osebni dohodki pa za 16% pri 12% več zaposlenih. Neto skladov je letos doseženo 80% lanskoletnih. Če primerjamo rezultate devetih mesecev z rezultati prvega polletja letošnjega leta, ugotovljamo, da smo po količini in vrednosti v tretjem četrtletju proizvedli manj, da prodali pa več, tj., da smo občno znižali zaloge gotovih iz-

delkov. Tudi celotni dohodek je večji. V drugem polletju smo planirali več skladov kot v prvem polletju zaradi večjega plana proizvodnje sezonskih artiklov, z večjo akumulacijo. S prvim oktobrom smo vskladili tudi prodajne cene nekaterim artiklom emajlirane posode, po prvem novembru pa še pečem na olje. Zato ocenjujemo, da bomo planirane sklade za leto 1968 tudi dosegli ob doseženi planirani proizvodnji.

SREDSTVA PODJETJA

Iz strukture obratnih sredstev je razvidno, da so se v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta zmanjšale zaloge materiala, povečale zaloge gotovih izdelkov, zaloge polizdelkov in terjatev. Absolutno so se obratna sredstva povečala v primerjavi z istim obdobjem lani za 24%, kar je dosti več kot znaša povečanje vrednosti proizvodnje in realizacije (13%). Največji vpliv na to imajo terjatve in zaloge gotovih izdelkov. Zaradi vse večje ponudbe na tržišču je vse težje prodajati nekatere naše izdelke, pa tudi plačilni roki so se zaradi tega morali podaljšati. V primerjavi s polletjem letošnjega leta pa so se zaloge materiala polizdelkov in terjatev povečale, padle pa so zaloge gotovih izdelkov. Ob koncu polletja smo imeli velike zaloge obrata VII. S prekinitvijo proizvodnje štedilnikov in kuhalnih (Nadaljevanje na 2. strani)

V vzdušju olimpijskih iger pomenijo rekordi nekaj več. Zato povejmo o uspehu pri doseženi prodaji

za oktober zlata medalja

- PORUŠENI VSI DOSEDANJI REKORDI

Obračunana prodaja in v številki že upoštevane ugodnosti kupcem so v oktobru dosegli več kot dve in pol milijardi starih dinarjev, točneje 2.576.462.710 S-dinarjev, s takšno številko pa se do danes še nismo mogli postaviti. Celo z nekaj nižjo ne. Kaj naj torej še rečemo, ko se veselimo uspeha proizvodnje in prodaje, ko se zavedamo, da je bilo za ta dosežek treba pošteno prijeti za delo, ko vemo, da sta naša priključena obrata porušila njune dosedanje rekorde, saj je npr. vrednost proizvodnje v obratu VII dosegla 436.944.255 S-dinarjev, to pa je še posebej razveseljiva vest in nagrada za prizadevanje obrata v zadnjih mesecih, da nadomestijo, kar so pred časom zamudili.

Veselimo se uspeha, potrudimo se za večjega, jutri!

PRED UVEDBO KRAJŠEGA DELOVNEGA TEDNA PRI NAS

NIKOLIV NEDELJO

Da ne bo nesporazumal! Za krajši delovni teden to ne bo veljalo, vendar sedaj, ko se krajši delovni čas tudi pri nas bliža z velikimi koraki in bo potrebno uvesti neprekinjeno delo v nekaterih proizvodnih obratih ugotovljamo dvoje: NIHČE NI PROTI TEMU, vendar je izrazil odpor proti uvedbi četrte izmene, ki bi prinesla enkrat morda en in polkrat mesečno, delavcu delo tudi v soboto in nedeljo.

Da se razumemo. Če govorimo o štirih izmenah, potem to ni delo po 6 ur dnevno, ampak je to za vsako izmeno 8 urni delavnik, vendar bo po 6 dneh dela prosto dva dni. In seveda ta prosta dneva ne bosta vedno v nedeljo in soboto, čeprav bo organizacija proizvodnje težila tudi za tem, da bo priškrnila CIMMANJ V NEDELJO

Pravijo, da Janeza ni mo goče naučiti, česar se Janezek ni naučil... Če upoštevamo, da je v rekah predvsem veliko izkušenj, potem ni čudno, da nad novostjo ni nihče navdušen. Vendar je to povsem človeško, da se je že misli težko prilagoditi in da bo začetek težak. Ker pa je nov delovni čas nujnost in se je s tem treba soočiti, potem je bolje danes kot jutri, kajti čas hiti in zakon priganja.

Če upoštevamo osnovno zahtevo, ki ji moramo ustreči ob uvedbi krajšega delovnega tedna — torej vsaj enaki osebni dohodki in več narejenega, potem bo potrebno stroje kar najbolje izkoristiti, to pa pomeni, da ob nedeljah ne bodo smeli stati, da peči v nedeljo ne bomo kurili v zrak, pa čeprav bo življenje doma treba malce drugače urediti. In, če se bomo odrekli tu in tam ustaljenim navadam v nedeljo dopolne, potem nam bo to povrnila tovarna. Naša tovarna, kjer služimo kruh zase in za svojo družino, kjer bomo morda priučevali svoje otroke in otrok otroke. Toda le, če bomo pri delu pomislili tudi na to, da moramo za razvoj včasih potrpeti kot posamezniki, da bo promeč višji in dela za več ljudi.

OBROBU

NOVICE IZ 13. SEJE UO

Organizacijska služba je predlagala člane skupine za izvršitev zahtevnih del pri organizaciji poslovanja podjetja. Predlog je upravni odbor potrdil in tako so člani te skupine naslednji sodelavci: Čedomir Deletič, Ciril Pušnik, Franjo Antlejš, Sadik Djudjevič in Vikica Vajdetič za sektor ekonomsko-tehničnih raziskav; Slavko Udrih, Viljem Sulgaj Feliks Smola, Franjo Zolnir, Marjan Piliš in Gerald Premšak za sektor tehnične priprave; Anton Krebs, Albin Lesjak, Jože Vajdetič za sektor proizvodnje; Jože Jošt in Koleša Rojan za sektor kvalitete; Emil Jejčič, Franjo Panza, Franc Zupančič, Lojze Pavlič, Miran Macarol in Maks Korošec za sektor poslovnih odnosov; Drago Mravlak, Ljubomir Pavlovič, Miroslav Todorovič in Tone Ivanič za gospodarsko-analitiški sektor; Ivanka Zajč, Jože Turnšek, Miroslav Onič, Peter Vidensek in Rafael Čelik za sektor prodaje.

V skladu s 66. členom pravilnika o delitvi osebnih je sklenil upravni odbor: Za deset let neprekinjenega dela v tovarni dobe sodelavci ročne ure v vrednosti 300 din; za dvajset let neprekinjenega dela v tovarni prejmejo sodehavi 350 din; za trideset let neprekinjenega dela v tovarni prejmejo sodelavci 450 din, in za petintrideset let neprekinjenega dela v tovarni prejmejo sodelavke 800 din, za štirideset let neprekinjenega dela v tovarni pa prejmejo sodelavci 800 din ob letošnjem dnevu republike 29. novembra.

Obrat TOBI v Bistrici bo letos praznoval štiridesetletnico svojega obstoja. V ta namen je upravni odbor odobril sredstva in čeprav so skromna, bodo zadoščala za izvedbo obširnega programa, ki vsebuje razne športne prireditve, kulturne prireditve ter nekaj nagrad za delavce.

POKAZATELJI POSLOVANJA V TRIČETRT LETA 1968

(Nadaljevanje s 1. strani)
plošč v tem obratu in uvajanjem nove proizvodnje se zaloge postopoma znižujejo. Prav tako so se tudi znižale zaloge v matičnem podjetju in Kruševcu. Zaradi vse večjih težav v proizvodnji zaradi pomanjkanja materiala, je bilo nujno povečati zaloge le-tega. V naslednjih mesecih pričakujemo še povečanje zalog materiala. Zaloge polizdelkov in izdelkov pa se bodo po predvidevanjih v prihodnjih mesecih nekoliko znižale, terjatve pa bodo verjetno ostale na isti višini.

Z viri obratnih sredstev smo v lanskem letu pokrivali 68 % obratnih sredstev, v letošnjem letu pa pokrivalo 70 %.

Vezava povprečnih obratnih sredstev je znašala v lanskem letu 104 dni, letos pa znaša 129 dni, v prvem polletju letošnjega leta pa 136 dni. Iz tega je razvidno v tretjem kvartalu določeno izboljšanje.

PROIZVODNJA

Plan proizvodnje po količini smo dosegli 85 %, po vrednosti pa 90 %. Dosežen oziroma presežen je le plan proizvodnje jeklene pločevine, pri vseh drugih grupah količinskega plana nismo dosegli. Vrednostno pa je rezultat boljši. Plan je dosežen oziroma presežen v grupah emajlirane posode, pocinkane posode, posode iz jeklene pločevine in uslugah.

V obratih v Celju je bil količinski plan dosežen 88 %, vrednostni 95 %, v obratu v Bistrici pa po količini 69 %, po vrednosti 64 %, v Kruševcu po količini 74 %, po vrednosti 79 %.

Izguba v obratu VI se je povečala v primerjavi s prvim polletjem še nekoliko povečala. V obratu VI je izguba v tretjem kvartalu torej neprimerno manjša kot je bila v prvem in drugem kvartalu; se je posledica večjega obsega proizvodnje in vsklajenih cen kopalnih kadi.

Obrat VII izkazuje pozitivno razliko. V tretjem kvartalu še niso bili v celoti osvojeni novi izdelki za obrat VII. Oljna peč EMO 8, EMO 6 in EMO 5 K, zato je bila proizvodnja nizka. Tudi nismo proizvajali starega asortimana. V zadnjem kvartalu letošnjega leta bo proizvodnja neprimerno višja, proizvajali bodo nove izdelke, ki imajo tudi večjo akumulacijo, da lahko pričakujemo še izboljšanje pozitivnega rezultata v obratu VII.

REALIZACIJA

Plan faturirane realizacije je bil dosežen 91 %. Doma smo prodali 91 %, izvozili pa 9 % celotne prodaje, skupno več kot

161 milijonov dnarijev. Plan realizacije kot v prvem polletju tudi sedaj ni bil dosežen zaradi neizvršitve plana proizvodnje (90 %) in porasta zalog gotovih izdelkov 22 % ali 2.680.000 din.

DELOVNA SILA

Po stanju 30. 9. je bilo v podjetju zaposlenih 3.841 oseb. Od tega 61 pripravnikov, od tega v obratu VI 53 oseb, v obratu VII 339 oseb, v obratih v Celju 3.439 oseb.

Fluktuacija je bila dokajšnja, saj je podjetje zapustilo 283, na novo pa se je zaposlilo (brez obrata v Bistrici) 208 oseb. Tako vidimo, da se je število zaposlenih v primerjavi z letom 1967 zmanjšalo za 75 oseb. Glavni vzroki za izstop so upokojitve, odsluženje kadrovskega roka in sporazumne odpovedi.

OSEBNI DOHODKI

Osebnih dohodkov se oblikujejo po veljavnih cenikih, bistvenih odstopanj v sistemu nagrajevanja v primerjavi z letom 1967 ni bilo.

Preseganje obračunskih osnov je bilo za podjetje 72 % (v prvem polletju 68 %) povprečni OD obračunan za 200 opravljenih ur pa 870 din, vključno topli obrok, Brez toplega obroka pa 810 din. Po posameznih EE je bilo preseganje obračunskih osnov in povprečni OD za 200 opravljenih ur naslednje:

	Preseganje obr. osnov	Povečan OD za 200 ur
EE-0 topilnica	175	950
EE-1 surovinski odd.	177	778
EE-2 emajlirnica	187	766
EE-3 dekor odd.	192	754
EE-4 pocinkoval.	179	870
EE-7 izdeloval-oddelek	171	728
EE-6 izdeloval-nica kotlov	179	864
EE-7 izdeloval-nica odpreskov	192	868
EE-8 orodjarna energ.	166	1.068
EE-9 energ. vzdrževanje	170	878
EE-9 oper. vzdrževal-nih služb	163	978
EE-10 transport	188	832
EE-9-13 razne službe	159	984
EE-13 skladišče	168	704
EE-14 Kruševac učna delavnica	160	750
EE-15 Bistrica	-	586
Povprečje tovarne	172	810

RAZVOJ PODJETJA

Na področju razvoja podjetja v investicijskem pogledu so bile vse sile osredotočene na izgrad-

njo toplarne in pripravo prostora za postavitev novega lužilnega stroja. Drugih večjih investicijskih vlaganj ni bilo.

Pri razvoju in osvajanju novih izdelkov in izboljšav na obstoječih izdelkih je bil dosežen določen napredek. Serijsko smo začeli proizvajati med drugim tudi peči na olje EMO-8 in EMO-6.

Za modernizacijo in rekonstrukcijo podjetja je odobren investicijski kredit pri KB Celje. Gradnja lužilnega stroja in priprave za nabavo stroja za rezanje coisov so v teku.

V gradnji sta 2 stanovanjska bloka.

DELITEV CELOTNEGA DOHODKA IN DOHODKA PODJETJA

Delitev celotnega dohodka je izvršena v skladu s predpisi o delitvi po sistemu plačane realizacije. Pripomniti moramo, da so terjatve v primerjavi s stanjem v začetku leta porasle za 58,5 odstotkov, porasle pa so tudi zaloge gotovih izdelkov za 23 odstotkov, kar vse vpliva na finančni rezultat podjetja.

Plan celotnega dohodka je dosežen 85-odstotno, plan poslovnih stroškov 80-odstotno, dohodek pa 97-odstotno. Plan neto skladov je dosežen 111-odstotno. Poslovni stroški so v primerjavi s pokazatelji poslovnih stroškov v lanskem letu izredno porasli.

Delitveno razmerje med osebnimi dohodki in skladi je bilo v prvih devetih mesecih 1968 - 86:14, v prvem polletju letos pa je bilo 87:13.

V prvih devetih mesecih lanskega leta smo ustvarili 52 odstotkov narodnega dohodka na skupno vložena sredstva (povprečna osnovna in obratna sredstva), v letošnjem letu pa le 47 odstotkov. Od tega so znašali vsi prispevki družbi v lanskem letu 17 odstotkov, v letošnjem letu 16 odstotkov, podjetju pa je ostalo lani 35 odstotkov, v letošnjem letu pa 31 odstotkov.

V obratu VI. smo v letošnjem letu izdelali do konca septembra 6 tisoč kopalnih kadi manj kot v istem obdobju lanskega leta. Slaba kvaliteta in nižji obseg proizvodnje ter nevsklajene prodajne cene kopalnih kadi pa so vzroki za tako slab rezultat poslovanja obrata VI. v Kruševcu.

Obrat VII. Bistrica izkazuje pozitiven rezultat, ki pa se bo znižal pri prodaji nekaterih nekurantnih zalog. Šele v zadnjem letošnjem četrtletju se bo lahko nov proizvodni program povsem uveljavil in bodo ustrezni tudi rezultati.

SERVISNA SLUŽBA »EMO«

Pred moderno trgovino z gospodinjstvi aparati na prostem trgu v mestecu Tuzla se je nekega poletnega dne leta 1968 ustavil nov avtomobil RENAULT 4L. Zaustavil je hitro, tako, da so glasno zacvilile gube in zavore. Na trgu je bilo polno ljudi, ki so se sprehajali ali so šli po svojih opravkih. Eni in drugi so se ustavili in se ozrli v smer, od koder je prišlo cviljenje gum. Najbližji so obstopili avto, pozneje pa so se jim pridružili še tisti, ki jih je privabila gruča ljudi. Iz kabine sta stopila dva mlada moška oblečena v enake obleke, nasmejana in očitno dobre volje. Odhitela sta v trgovino, ne meneč se za ljudi, ki so obstopili avto. Kmalu so odšli tudi oni, kljub temu, da je avto še kar naprej vzbujal pozornost; bil je namreč ves prepleškan z napisi »Servis Gorenje Velenje«.

Pred moderno trgovino z gospodinjstvi aparati na prostem trgu v mestu Ljubljana sta se nekega poletnega dne leta 1968 ustavila dva moška vsa prepotena in očitno slabe volje. Pred sabo sta tiščala škripajoč voziček z jeklenkami za plin in kisik. Obstala sta, da bi se nekoliko oddahnila. Zanju se nihče

ni zmenil, le tu in tam je kak začuden pogled ošinil oba sopotnika. V sebi sta bila zadovoljna, da ju radovedni pogledi niso motili in da ju nihče ni vprašal od kod in kam. Če bi namreč na vprašanje odgovorila po resnici, bi morala povedati, da sta delavca servisne službe EMO...

Pred kratkim sta oba junaka naše resnične pravljice zvedela, da se bosta tudi ona poslej vozila z avtomobilom. To novico sta sprejela z velikim olajšanjem, kot tudi njuni sodelavci, ki so doslej v izredno težkih okoliščinah servisirali naše kotle. Svoje delo so opravljali polni vere, da bo tudi zanje nekoč napočil čas, ko bodo lahko vsakomur s ponosom povedali, da delajo v Servisu službi EMO. Samoupravni organi so namreč pred časom sprejeli sklepe o ustanovitvi in financiranju servisne službe, kar predstavlja za našo tovarno nedvomno izredno pomemben dogodek. V današnjem času morda ni niti tako zelo ložno, da je izdelek zelo kvaliteten, mnogo bolj pomembno je, da so za izdelke zagotovljene hitre in solidne servisne usluge. Na poti k temu cilju je bil storjen prvi korak...

OH

NAČRT DELA ORGANOV UPRAVLJANJA DO KONCA LETOŠNJEGA LETA

Na prvem prihodnjem zasedanju bo delavski svet odločal o predloženih spremembah statuta podjetja. Te spremembe so v zvezi s spremenjeno organizacijsko strukturo podjetja, ki jo je delavski svet že sprejel na enem zadnjih zasedanj.

Za prvo prihodnje zasedanje delavskega sveta bo na dnevnem redu tudi obravnavana spremenjenega pravilnika o štipendijah.

Poleg teh dveh točk dnevnega reda bo delavski svet razpravljal še o poročilu o poslovanju podjetja v devetih mesecih letošnjega leta ter o izpolnjevanju pogojev za prehod na 42-urni delovni teden.

Z ozirom na prehod na 42-urni delovni teden je delavski svet na enem od zasedanj v letošnjem letu še sklenil, naj se pripravi dejanska analiza ustvarjenih pogojev za prehod na skrajšani delovni teden. Ta analiza mora obsegati: povečanje storilnosti, doseganje dohodka, vprašanje osebnega dohodka, doseganje proizvodnega plana in drugo.

Na dnevnem redu bo vsekakor tudi poslovanje obrata TOBI. Tudi ta problematika bo obravnavana v zvezi s predhodnim sklepom delavskega sveta.

Na dnevnem redu sej delavskega sveta in upravnega odbora pa bodo še naslednja vprašanja: spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, dolgoročni plan razvoja podjetja, tekoči plan razvoja podjetja, načrt odprave nerentabilne proizvodnje, družbeni plan za leto 1969, plan investicij za leto 1969, plan investicijskega vzdrževanja za leto 1969, plan in program dela za saniranje slabih pogojev dela in za odpravo nevarnosti na delovnih mestih, povračilo stroškov za prevoz delavcev na delo v letu 1969, organizacija rekreacije članov kolektiva in še druga gospodarska problematika.

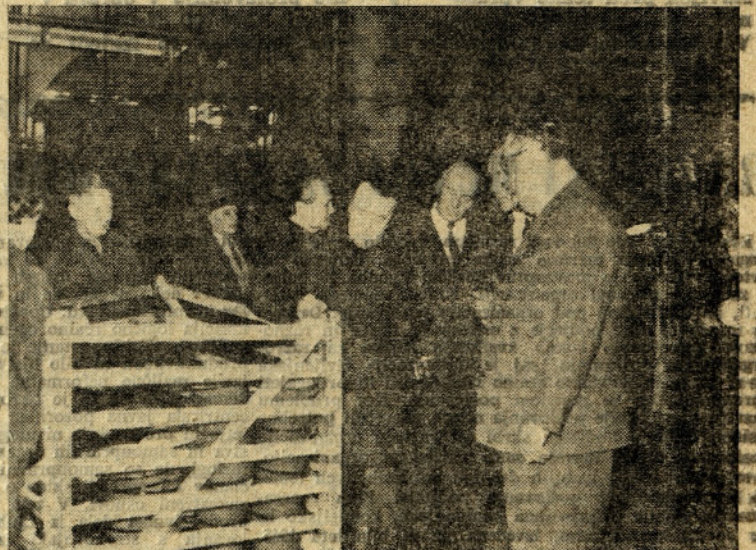
NOVO V STANDARDOTEKI

Orodje za emajliranje – Žgalne konice	TGL 48-28082
Kuhinjska posoda iz pločevine – Okrogli prirazi iz pločevine	TGL 48-41107
Emajlirana kuhinjska posoda – Okrogla posoda za pečenje in kuhanje	TGL 48-41110
Elektro posoda lonci, kozice in ponve	TGL 48-41134
Emajlirana posoda – Pretlačno cedilo	TGL 48-41145
Univerzal kuhinjska posoda iz aluminija – Lonec	TGL 48-41150
Univerzal kuhinjska posoda iz aluminija – Ponva z držajem	TGL 48-51151
Univerzal kuhinjska posoda iz aluminija – Pokrov	TGL 48-41152
Težka kuhinjska posoda iz pločevine – Lonec, kozica s pokrovom	TGL 48-41401
Pocinkana posoda – Lonec za pranje perila, lonec za vkuhanje sadja	TGL 48-41501

O B I S K...

Pred nekaj dnevi so nas obiskali predstavniki italijanske organizacije borcev – obiskali so tudi naše obrate in se dalj časa pogovarjali o našem delu

Na obisk k nam sta skupino borcev pripeljala generalmajor J. Rojšek in predsednik ZB NOV SRS F. Leskošek

IZ DELOVNIH ENOT TOBI 31. OKTOBRA

Ob odhodu Ernesta Vrša, pomočnika direktorja in nekaj časa tudi vršilca dolžnosti glavnega direktorja naše tovarne in ob časovnem zaključku njegove posebne naloge — reorganizirati proizvodnjo v obratu VII, smo se zadnji dan v oktobru pogovarjali o delu obrata VII in o njegovih perspektivah. Besedo prepuščamo dosedanjemu pomočniku glavnega direktorja, ki je bil v zadnjih mesecih posebej zadolžen za vtek proizvodnje v Tobiju, in odhaja 1. 11. iz našega kolektiva.

»Če pogledam malce nazaj, smo s 1. julijem praktično prekinili vso proizvodnjo takimenovanih nekurantnih izdelkov v Tobiju. S tem je bil obrat postavljen pred težko vprašanje, kaj naj sploh delajo. Vsa akcija za reorganizaci-

jo se je morala odvijati v dve smeri: na eni strani ustvariti tekočo proizvodnjo na ustrezni ravni, kar bi zagotavljalo pokrivanje tekočih stroškov in torej naloviti čimveč uslug, na drugi strani pa pripraviti proizvodnjo novih rentabilnejših proizvodov. Začetek je bil zelo težak, zlasti zaradi tega, ker ni lahko takoj dobiti nekih naročil in še posebej ne pripraviti jih v obliko, da ljudje v delavnici dejansko lahko delajo. Zato je bilo treba na začetku ljudi pošiljati na dopuste, v glavnem sicer na redne — plačane, delno pa tudi že na neplačane. Tudi rezultati so bili temu primerno nižji. V zadnjih štirih mesecih pred tem se je npr. proizvodnja starega programa vrtela v vrednosti od 1.856.000 do 2.178.000 dinarjev, v juliju pa je padla celo na 1.051.000 N-dinarjev. Tudi avgust je minil še v glavnem v prizadevanjih za tekoče pokrivanje stroškov. Dosežena proizvodnja je bila še relativno nizka — 1.441.000 N-dinarjev, septembra pa se je že vključila v proizvodnjo peč na olje EMO-8, ki je dokaj dobro stekla in prispevala svoj delež k uspehu. Vrednost proizvodnje se je namreč že povečala na 2.117.000 N-dinarjev in to je vrednost take proizvodnje, ki praktično ni čakala na skladišču več kot en dan. V oktobru — po vključitvi proizvodnje EMO-6 in lahko rečemo tudi že EMO-5K pričakujemo proizvodnjo v obratu v višini 3.000.000 N-dinarjev. Še lepši pa so izgledi za

naprej. Ni pretirano, če rečemo, da ima obrat Tobij vse izgleda, da v novembru, decembru in januarju da od sebe proizvodnjo v vrednosti vsak mesec okoli 4 milijone N-dinarjev.

Nobena skrivnost tudi ni več, da smo devet mesecev v Tobiju zaključili tako pri proizvodnji kot pri prodaji s pozitivno razliko v višini več kot 800 tisoč N-dinarjev. Ni bojzani torej, da ne bi tudi po odpisu razlik v cenah, ki se bo pokazal potreben, že za obdobje 9 mesecev pozitivna razlika. Ob vsaj tako uspešni proizvodnji do konca letošnjega leta, kot je bila v oktobru, pa lahko pričakujemo ob zaključku leta tudi že ustvarjena sredstva za sklade. Ne bo se nam treba tudi preveč čuditi, če bo vrednost teh skladov na zaposlenega, če že ne, na enaki ravni kot v matičnem podjetju, pa vsaj v bližini te višine.

Prihodnje leto bo položaj v obratu VII brez dvoma mnogo lažji kot je bil letos. Problematični utegnejo biti delno le nesezonski meseci za proizvodnjo programa peči na olje od februarja do maja, za katere pa obstojajo možnosti proizvodnje, vendar predvidena proizvodnja ni primerno akumulativna. Sezonski program — proizvodnja peči na olje — pa bo mogel nadomestiti vse morebitne negativne finančne rezultate iz tega obdobja in še prinesiti primerno visoko akumulacijo.

Lahko tudi trdimo, da ima obrat s tem programom možnosti, da zbere npr. leta 1970. akumulacijo na zaposlenega, ki bo dvakrat višja od sedanje v matičnem podjetju. S tem je dana možnost, da se obrat sam modernizira in sam nosi vsa finančna bremena, ki so že — ali pa bodo — ob poslovanju nastala.

Vemo, da danes odhajate iz kolektiva. Brez dvoma z zadoščenjem, saj ste opravili zahtevno nalogo. Kaj boste sporočili članom kolektiva, našim bralcem ob odhodu?

»Hotel bi se ob tej priliki zahvaliti vsem, ki so mi pomagali tako prej kakor tudi v zadnjem času opravljati moje naloge, ki niso bile vedno lahke. Moram ugotoviti, da sem povsod razen pri redkih članih kolektiva naletel na polno razumevanje in podporo, to pa je nekaj, česar se bom vedno rad spominjal in po čemer mi bo najbolj žal. Še posebej pa bi se rad zahvalil našemu razvoju, pripravljanim službam in kolektivu obrata Tobij, ki pogosto niso spoštovali niti svojega prostega časa in počitka, da so bile mnoge zahtevne naloge v zvezi z reorganizacijo proizvodnje v obratu Tobij uspešno opravljene.«

Bili ste med rednimi sodelavci Emajlirea, še posebej v zadnjem času, ko smo si tudi pri listu zadali nalogo spremljati sanacijo obrata VII prav v vsaki številki. Z Vami se veselimo uspeha, čeprav — žal — odhajate. Za vse sodelovanje pa iskrena hvala.

RAZLIČNI METRI ZA ENAKE DOLŽINE

Reš čudno, toda žal tudi resnično. Zgodilo se je in se dogaja. Različno merimo enake predloge. Odvisno od avtorja. O čem je pravzaprav beseda: Zgodba je dolga, sektorjih oziroma drugih službah, slabo funkcionalno a začnimo pri novi organizaciji. Nimam namena razlagati, kaj pojmem pod organizacijo poslovanja. Dejstvo je to, da bi naše podjetje z ozirom na obseg in raznolikost potrebovalo lastno kvalitetno službo za razvoj organizacije poslovanja, saj je organizacija življenjska stvar in jo je potrebno stalno izboljševati in prilagajati spreminjajočim se pogojem poslovanja. Ker problemu razvoja organizacije poslovanja nismo posvečali potrebne sistematične in študijske skrbi ter razvoju organizacije poslovanja preko razvoja same službe za organizacijo, smo pričeli samo v zadnjih dveh in pol letih dveh temeljnih reorganizacij poslovanja podjetja. Prva reorganizacija je bila pripravljena kampanjsko, komisijsko in ne dovolj kvalificirano, izvedena pa je bila leta 1965. In kaj nam je ta organizacija prinesla? Nove ljudi na višje položaje, boj za direktorske položaje, povečano zamegljene odgovornosti, devetnajst direktno podrejenih glavnemu direktorju, štabne službe na nivoju podjetja

kot transmisijo za poslovanje med službami in sektorji ter kot glavne krivice za vse kar ne gre, tudi v samih sektorjih oziroma drugih službah, slabo funkcionalno delitev dela, neobdelan in časovno neopredeljen tok nalog in informacij itd. Upoštevaajoč vse to je sedanja organizacija logično realno ocenjena v kolektivu kot »delitev stolčkov«. Takšno stanje je bilo razlog, da na področju produktivnosti ni bilo bistvenih premikov, da so se pojavile različne neformalne skupine od birokratskih do demagoških, da se je okrog medsebojnih odnosov koncentrirala javna pozornost v kolektivu, da razvoj podjetja in proizvodnje ni mogel postati osrednja skrb vodstva in samoupravnih organov itd. Vse to so bili tehnični razlogi, da so samoupravni organi leta 1967 na predlog članov ZK sprejeli sklep o potrebi nove organizacije na znanstveni osnovi. V tem cilju je angažiran zavod za produktivnost dela iz Ljubljane. Ta zavod je v sodelovanju s strokovnjaki iz našega podjetja pripravil model makro organizacije našega podjetja, ki so ga pred kratkim sprejeli samoupravni organi. Temu makro modelu bo sledila kompletna mikro organizacija, kar

Kaj pa nam prinaša nova organizacija? Brez dvoma, da že makro model nove organizacije kaže na bistvene prednosti v odnosu na sedanjo organizacijo. Predvsem je njena velika prednost v celovitosti; torej ne bo ostalo samo pri razrešitvi problema makro organizacije, pač pa obdelana tudi mikro organizacija kot logično nadaljevanje makro modela, na katerega mikro tudi povratno vpliva. Druga pozitivna značilnost je prehod na timsko vodenje in zožitev kroga neposredno podrejenih glavnemu direktorju od devetnajst na sedem, kolikor je znanstveno utemeljeno. Nadalje gre za bolj racionalno funkcionalno delitev dela, metode dela in tehnologijo toka informacij in nalog. Prav tako nova organizacija predpostavlja timsko delo med službami in sektorji ter izhaja iz koncepta, ki v sodobni znanstveni organizaciji prevladuje. Gre za to, da ima vsak sektor misleče in operativno telo. Gre torej za oblikovanje štabnih služb na ravni sektorjev. Razvoj podjetja in proizvodnje je tudi organizacijsko dodeljeno mesto ustrezno njegovemu pomenu. Pričakujemo tudi, da bo zasedba vodilnih po novi organizaciji bolj regularna, kot je to bilo ob reorganizaciji leta 1965. Tudi odnosi med samoupravnimi in vodstvenimi organi so bolj racionalno rešeni. Vse te prednosti so sicer očitne, vendar — v kakšni meri se bo to res pokazalo v rezultatih poslovanja? Kot vsaka stvar, ima tudi ta makro model organizacije našega podjetja svetle in temne strani. Da bi človek

IZ DELOVNIH ENOT

IZDELOVALNICA KOTLOV-V KLEŠČAH PLANA

V delavnici kotlov se tudi ta mesec ubadajo s težavami pri izpolnjevanju njihovih planskih nalog. Se vedno je tu pa tam problem pravočasne dostave materiala in v skrbeh so, da jim ne bo mogoče doseči plana, čeprav imajo veliko dobre volje za delo. Upajo pa, da bo kljub temu vse v redu – kot običajno.

Pred kratkim se je od njih poslovil dolgoletni vodja delavnice tovariš Anton Marolt, ki je odšel v zasluženi pokoj. Zamenjal ga je Podrgajs Tone, ki je sprejel vodstvo delavnice. Ko smo ga obiskali je bil poln optimizma z ozirom na bodoče delo izdelovalnice, obenem pa je izrazil prav tovariško hvaležnost za delo svojega predhodnika.

DEKOR ODDELEK

Le redko se zgodi, da v dekor oddelku ne dosežejo ali celo presežejo mesečnega operativnega plana njihove proizvodnje. To pa se jim je zgodilo v oktobru. Čeprav so se zelo trudili so dosegli plan le 93 odstotno, vendar so kljub temu napravili več izdelkov kot v mesecu septembru. Plan za oktober je bil zelo visok in premajhne zmogljivosti žgalnih peči so eden izmed vzrokov, da niso napravili toliko kot bi radi. Vzrok, da niso dosegli plana je tudi v tem, da v prvih dneh v mesecu nimajo dovolj izdelkov. Če vprašajo v surovinskih obratih za dostavo izdelkov, jim tu odgovore, da nimajo razpisa, če vprašajo v razpisu pa jim povedo, da je že vse razpisano. Skratka, izgovarjajo se drug na drugega, dela pa v začetku meseca ni dovolj. Če ne bi bilo te največje ovire, ki bi se z dobro voljo dala odstraniti, bi tudi v oktobru dosegli plan tako kot običajno.

SKLADIŠČE GOTOVIH IZDELKOV

V skladišču gotovih izdelkov imajo velike probleme zaradi premajhnega skladiščnega prostora. To je sicer že znano, vendar ne bo odveč, če ponovno vsaj nekaj o tem zapišemo. Mnogokrat so že poročali o nujni nabavi garderobnih omaric in to naj bi upošteval investicijski plan, vendar doslej niso bili uslišani. Tako uporabljata en predal v garderobni omarici dve osebi, čeprav je skorajda še za eno premajhen. Sicer pa imajo delavci v skladišču gotovih izdelkov svojo improvizirano garderobo kar po raznih policah kakor pač nanese. No, morda pa bodo letos uslišani in bodo dobili svoje garderobne omariče.

Problem imajo zlasti pri skladiščenju radiatorjev, ker se je obstoječe skladišče v letošnjem letu zmanjšalo, čeprav je bilo že doslej premajhno. Poleg tega pa je v skladišču radiatorjev razna druga šara, ki tjakaj ne spada kot npr. stroj za orodje

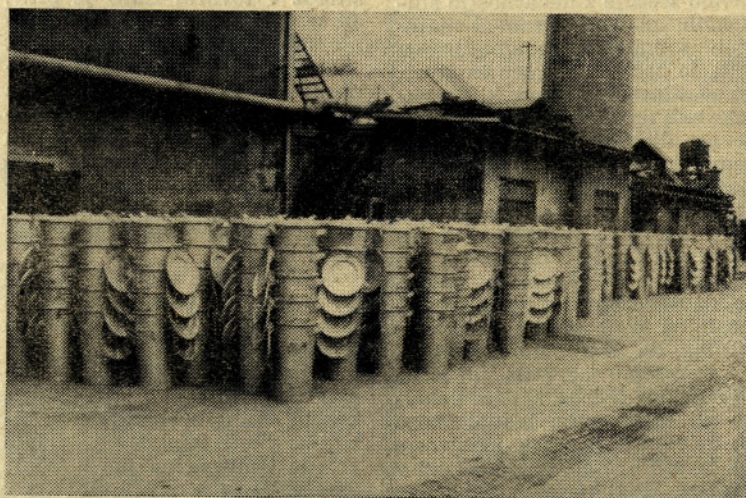
za izdelovanje pocinkanih loncev, nekompletne oljne peči ter razni drugi izdelki. Že večkrat so zahtevali naj se to odstrani, vendar niso bili uslišani.

Morda bi se pa dalo pri že tako pičlem skladiščnem prostoru le malo izboljšati vsaj tisto, kar se izboljšati da.

Sodelavci skladišča gotovih

Takšni pogoji za skladiščenje so nemogoči

Dobro, da na jesen le zaloge poidejo – dež bi namreč še hitreje puščal

izdelkov pravijo, da jih sedanji način skladiščenja kant in pocinkanih uslug zelo skrbi, ker izdelke uničuje korozija, saj se na teh izdelkih nabira deževnica in razna druga nesnaga, ki povzroča rjavenje. Morda je taka rešitev skladiščenja izdelkov vendarle začasna, ki pa ne bo smela dolgo trajati.

V skladišču gotove posode bo povečano število delavcev. Obseg dela se je povečal in ne morejo s sedanjim številom delavcev opravljati vsega dela. Da bi izvršili vse dodatne naloge, so predlagali upravnemu odboru, da se poveča število delavcev na delovnih mestih komisionarjev, opravljanju skladiščnih poslov, pomožna dela v skladišču in zlaganje emajliranih izdelkov. Upravni odbor je njihov predlog sprejel in tako bodo pri njih zaposlili še trinajst delavcev.

lahko sodil o dobrih in slabih straneh nove organizacije, mora vsaj nekoliko poznati področje organizacije. Toda kljub temu, tudi predlogi, stališča in mišljenja laikov lahko imajo veliko vrednost za izdelavo koncepta organizacije, ki ustreza vsakokratnim specifičnim pogojem. Samo želja po čimboljši organizaciji poslovanja in po čimuspšnejših rezultatih, me je spodbudila, da na izobeseni makro model organizacije našega podjetja dam svoje kritične pripombe, predloge in sugestije. Te moje pripombe, predlogi in sugestije so označene s strani upravnega odbora kot vprašanja, ki spadajo pod mikro organizacijo, čeprav so kritike, predlogi in sugestije zadevale vprašanja, ki so bila zajeta v predlog makro modela organizacije! Isto usodo so doživeli tudi ostali pismeni predlogi, pripombe in sugestije še nekaterih ostalih sodelavcev našega kolektiva. Odločitev, da ta vprašanja spadajo pod mikro organizacijo je sicer res najlažja, toda vprašanje je, koliko je ta odločitev racionalna, primerna in odgovorna. Pa si pogledimo to na primerih. Vsaj za svoje pismene pripombe, predloge in sugestije lahko trdim, da zadevajo vprašanja, ki so bila zajeta v makro modelu. Kako je potem možno, da nekatera vprašanja spadajo v makro model, pripombe, predlogi in sugestije v zvezi s temi vprašanji pa v mikro model organizacije. Med vprašanji, do katerih sem imel in imam drugačna stališča, je tudi vprašanje profila kadra za vodenje sektorja poslovnih odnosov.

Namreč v makro modelu organizacije je predviden tehnični profil za vodenje sektorja poslovnih odnosov. Moje mnenje pa je, da za vodenje takega sektorja ustreza bolj ekonomski profil. Povsem nejasno pa je, kaj je v mojem predlogu mikro organizacijskega. Poleg tega pa je upravni odbor na naslednji seji sprejel predlog pravne službe, ki se nanaša na spremembo statuta podjetja v zvezi s spremembo organizacije in ki prav tako predvideva ekonomski profil za vodenje sektorja poslovnih odnosov. Nekdo bo mogoče rekel, saj to niti ni tako važno. Toda, kaj je potem bolj važnega v podjetju, če ne statut podjetja kot najvišji interni normativni akt. Če se bomo še naprej obnašali do interne zakonodaje tako, da je ne izvajamo ali spreminjamo od primera do primera, potem zgornji razločki ne le da niso važni, pač pa je toliko večja škoda zaradi izgubljenega časa za pripravo teh dokumentov, ki so potem le formalni. Le spoštovanje interne zakonodaje bo pogoj za naš hitrejši napredek. Da bo ta zakonodaja življenjska, da jo bomo lahko izvajali, mora biti temeljito, študijsko in demokratično sprejeta. Ali ni privzgojeno nespoštovanje interne zakonodaje, kot osnove za red, vir mnogih konfliktov in razlog, da spremembe te ali oblikovanje nove interne zakonodaje ni zadosti temeljito in odgovorno. Prav tako ne soglašam še z nekaterimi drugimi postavkami v makro modelu, toda to po sprejetju ni bistveno. Hotel sem samo z gornjim primerom pokazati, kako

imamo različne metre za enake dolžine, oziroma različne posluhe in odnose do enakih predlogov, verjetno zaradi različnih avtorjev. Le kaj bi drugoga moglo biti v ozadju? To, da nimamo razvite lastne službe za razvoj organizacije poslovanja je razlog, da gremo v temeljno reorganizacijo, da nam to organizacijo pripravljajo službe zunanjih zavodov, katerih posredni interes je, da bo ta reorganizacija tudi uspešna, to pa menim, da ne bo možno brez lastnih sil. Tudi izjave nekaterih zunanjih sodelavcev na seji delavskega sveta v zvezi z jasnostjo razvojne orientacije našega podjetja, v osnovi ne ustrezajo resnici in služijo avtorju izjav za olepševanje lastnih konceptov. Naštete resnice govorijo v prid upravičenosti pomsleka, da ne znamo dovolj angažirati in spoštovati lastne sile, da ne odločamo po predlogih, pač pa po avtorjih, da nočemo biti dvostransko informirani itd. Toda zapomnimo si, pogoj in porok našega napredka so in morajo biti lastne sposobnosti. Te sposobnosti moramo znati razvijati, gojiti in koristiti. Naš samoupravni sistem zahteva spoštovanje mišljenj, idej in predlogov tudi tistih avtorjev, ki nimajo zvenečih titul in ki ni nujno, da delajo ravno v znanstveni instituciji. Praksa je že pokazala, da tudi rezultati niso dobri tam, kjer temu ni tako.

Pneumokonioze v naši tovarni

Pod skupnim imenom »pneumonioze« pojmujemo v medicini pljučna obolenja, ki so nastala zaradi dolgotrajnega vdihavanja različnih vrst prahu. Prašnati delci so v vseh takih primerih posledica nekega delovnega procesa, pri katerem se večje mase neke snovi na ta ali oni način drobijo, lomijo, razstreljujejo in podobno; razumljivo, da pri takem delu nastajajo prašnati delci različne velikosti, vendar so za nastanek pljučnega obolenja, ki ga imenujemo »pneumokonioza«, pomembni le tisti, ki so manjši od 5 mikronov (1 mikron je 1.000 del 1 milimetra). Samo tako veliki delci namreč lahko nemoteno potujejo po dihalnih poteh do pljučnih alveol – mešičkov, ki so za funkcijo dihanja (izmenjava kisika ogljikovega dvokisla) najpomembnejši. Tako majhnih delcev v ozračju niti ne vidimo in jih ugotavljamo le z določenimi preiskovalnimi metodami in meritvami. Vsi delci, ki so večji od 5 mikronov, ne pridejo pri vdihu do pljučnih mešičkov, marveč jih organizem in njihove lastne fizikalne lastnosti zadržijo v gornjih delih dihalnega sistema, v nosni votlini, v sapniku, človek pa jih s kihanjem in s kašljanjem izloči.

Prašnati delci pa, manjši od 5 mikronov, pridejo do pljučnih mešičkov, se tam nalagajo na stenah teh zelo finih prostorov, počasi uničujejo specifične celice, ki so pomembne za funkcijo dihanja. Posledica tega je, da se celoten prostor, ki je potreben za izmenjavo plinov, zmanjša, ker odmore koristne celice, nasprotno pa se razrašča nekoristno vezivno tkivo. Človek mora dihati globlje in izdatneje, da zadosti potrebi izmenjave zraka, pljuča se pri tem širijo; istočasno trpi srce, ker mora z večjo močjo pošiljati kri v pljuča (preko krvi se namreč izvrši vsa izmenjava koristnih in nekoristnih plinov), in prične se širiti tudi srce. Tako nastane nevaren krog obolenja pljuč in srca. Dihanje je vse težje in nezadostno, bolnik lovi sapo ob najmanjšem naporu, končno prične odpovedovati srce. Posledice so seveda hude.

Prah, ki ga mi vidimo v ozračju, torej ni nevaren, ker je mnogo večji od 5 mikronov. Manjših delcev pa ne vidimo in ravno ti predstavljajo za opisana obolenja največjo nevarnost. Če hočemo torej to nevarnost odvrniti, moramo pri vseh delovnih mestih, kjer prihaja do zaprašnosti, budno spremljati zaprašnost ozračja z meritvami, z ugotavljanjem števila in velikosti prašnatih delcev ter njihovih fizikalnih in kemičnih lastnosti.

Za težino obolenja so kemične lastnosti prašnatih delcev zelo

pomembne. Po tem ločimo vrsto zaprašnosti pa tudi zelo veliko število pljučnih obolenj, nastalih zaradi različnega prahu, ki pa jih s skupnim imenom nazivamo »pneumokonioze«; mnoge od teh pneumokonioz niso nevarne, odvisno pač od kemične lastnosti prahu, ki jih povzroča, nekaj od njih pa ustvarja tako bolezensko sliko in stanje, kot je to spredaj opisano. Take pneumokonioze pa so seveda silno težke bolezni. Naj kar na začetku povemo, da na primer železov prah ni nevaren. Pljuča ga sčasom izločijo in ostanejo neokvarjena. Od najbolj pomembnih in nevarnih zaprašnosti to velja tudi za našo tovarno – je zaprašnost s kremenčevimi prašnatimi delci, ki vsebujejo velik procent kemično nevezanega silicijevega dioksida. Ta prah je torej tisti, ki povzroča eno od najtežjih vrst pneumokonioze – **silikoza**. Naša tovarna, ki ji osnovno proizvodno vsebino še zmeraj daje emajliranje posode in raznih predmetov, se v svojem delovnem procesu nenehno srečuje z nevarnostjo silikoznih obolenj. Osnovni material, s katerim se emajliranje vrši, je namreč kremen in živec, to so mineralne snovi, ki vsebujejo tudi do 70 % prostega silicijevega dioksida. Ni potrebno na tem mestu opisovati tehnološki postopek emajliranja; predpostavljamo, da to pozna sleherni član delovnega kolektiva, ki dela v emajlirnici odnosno v pomožnih oddelkih. Naša naloga je, da pokažemo na izvor nevarnosti, da to nevarnost dokumentiramo, da jo realno osvetlimo, da nakažemo mere, pa naj si bo to navadna osebna zaščita delavca ali sprememba tehnološkega in delovnega procesa. Predvsem pa je naš namen, da o **silikozni v tovarni EMO** povemo dokončno in jasno besedo: kolikšna je nevarnost nastajanja silikoze, kako je ta bolezen v naši tovarni razširjena, kakšna je bolezenska težina posameznih primerov in kaj moramo ukreniti, da silikozna obolenja preprečimo. Zdravstvena služba tovarne je na osnovi petletnih opazovanj, podprtih s številnimi meritvami zaprašnosti in s sistematičnimi zdravstvenimi pregledi ogroženih delavcev sestavila izčrpno strokovno poročilo. Na tem mestu bomo ugotovitve tega poročila podali v poljudnih obliki. Zato je tudi uvod obsežnejši, saj je prav, da se člani kolektiva seznanijo z osnovnimi značilnostmi obolenja, ki ga imenujemo **SILIKOZA**.

Kot rečeno, naši tovarni daje osnovno proizvodno vsebino emajliranje posode in raznih predmetov. Emajliranje pa po svojem tehnološkem postopku predstavlja enega od klasičnih

delovnih procesov, kjer je nevarnost obolenja za silikoza. Nimamo podatkov, kako je bilo s temi obolenji v naši tovarni pred vojno, niti kako v prvih letih po vojni. Orientacijski vpogled in prikaz stanja je bilo mogoče doseči šele zadnja leta, kar s pričujočim poročilom opravljamo. Podjetje je širilo in povečevalo proizvodnjo poleg nove organizacije dela s širjenjem in delnim dograjevanjem delovnih prostorov in naprav, pri čemer je bilo podedovane ostanke nehygienskih delovnih pogojev pač težko odpraviti ali izboljšati. To je pomembno, saj vemo, kako kompleksno problematiko v industriji predstavljajo faktorji delovnega okolja za zdravje delavca, zlasti velja to za zaprašeno delovno okolje. Kljub dobri volji in znatnim materialnim sredstvom podjetje z adaptacijami in separatnimi sanitacijskimi ukrepi ni moglo vzpostaviti zadovoljivih delovnih pogojev.

Za popolno poznavanje problematike poklicnih obolenj – silikoz v tovarni EMO je prav, da se vsaj orientacijsko seznanimo s situacijo delovnega okolja.

Ker je naše opazovanje vezano na stanje v tovarni do konca leta 1967, na tem stanju temeljijo tudi rezultati zdravstvenih pregledov, moramo z ozirom na pojavljanje pneumokonioze – silikoz v delovnem procesu opozoriti predvsem na naslednja dejstva:

- pri mletju grobega kremenca in živca je v prostorih mineralnega mlina obstajala močna zaprašnost;

- prostor topilnice je bil neposredno vezan na emajlirnico, barvni mlin in skladišče kemikalij. Skozi topilnico je vodila glavna transportna pot v ostale obrate, tu se je poleg taljenja v pečeh opravljala tudi vsa priprava zmesi (tehtanje, mešanje surovinskih elementov), odlagale so se v istem prostoru odpadne frite, ki so se na vročini sušile in prašile. Nameščeni ventilatorji so ustvarjali podtlak v sami topilnici, zato je prišlo do močnega kroženja samega zraka in s tem dviganja prahu oziroma raztresenih kemikalij. V topilnici je obstajala zasičenost atmosfere z dimnimi plini iz topilnih peči pri nizkem zračnem pritisku zaradi slabega vleka dimnikov. V istem prostoru se je vršilo popraviljanje topilniških peči. Pri tem delu se je močno prašilo. Phalna masa je sestavljena pretežno iz kremenca in gline. Tudi pripraviljanje phalne mase se je opravljal v istem prostoru;

- pri brizganju končnega emajla se od posode odbija mlaz razpršenega emajla. Delavka je od posode odmaknjena največ pol

metra. Izpostavljena je torej znatno temu mlazu.

V prikazanih postopkih je zaprašnost delovnega okolja. Meritve so pokazale znatno preokračenje dopustne vrednosti.

Od leta 1964 dalje razpolagamo z nekajkratnimi meritvami zaprašnosti na različnih delovnih mestih tovarne EMO. Meritve so opravili Zavod za zaščito rada iz Zagreba in Oddelek za medicino dela iz Celja. Meritve imajo torej svojo strokovno težo in vrednost, še zlasti, ker je vsak zavod nalogo opravljal po drugačnih metodah, rezultati zaprašnosti pa so bili enaki.

Rezultati meritev zaprašnosti so pokazali v prostorih emajlirnice dvakratno preokračenje dopustne vrednosti, v stari topilnici pa celo 22-kratno preokračenje. Po velikosti je na vseh merilnih mestih skoraj 90 % takih delcev, ki so manjši od 1 mikrona. Celjski zavod je s posebno metodo diferencialno tudi delce prostega silicijevega dioksida in njihov procent v skupnem prahu, meritve je razen v topilnici izvršil še v mineralnem mlinu in pri posameznih brizgalnih kabinah. Dobljena vrednost splošne zaprašnosti odgovarja vrednostim zagrebških meritev, procent prostega (najbolj nevarnega) silicijevega dioksida pa znaša povsod vrednost 4 do 6 %.

Pomembne so torej na osnovi merilnih rezultatov naslednje ugotovitve:

- zaprašnost v vseh obravnavanih delovnih prostorih znatno preokračuje dopustne vrednosti;

- približno 90 % vseh delcev prahu je v velikosti izpod 1 mikrona, kar za nastanek obolenja pneumokonioze – silikoze predstavlja izreden pomen;

- prostega silicijevega dioksida je v izmerjenem skupnem prahu od 4–6 %.

Te, strokovno neoporečne in objektivno utemeljene ugotovitve resno opozarjajo, da v pogojih dela, ki so obstajali v tovarni do konca leta 1967, nenehno ždi in preti nevarnost silikoze ali vsaj manj težke oblike navadne pneumokonioze. Higienški pogoji dela glede na zaprašnost ozračja vse do konca leta 1967 torej še zdaleč niso ustrezali zahtevanemu minimumu. Pričakovali bi torej obsežnejša odkritja obolenj pri delavcih na ogroženih delovnih mestih.

Kaj vse je v petih letih opazovanj in pregledovanj odkrila zdravstvena služba, koliko je jasnih primerov obolenj v naši tovarni in v kakšnih razsežnostih so posamezna obolenja, pa bomo opisali v prihodnjih številkah.

Nagrajenci za dolgoletno delo v letošnjem letu (10, 20, 30, 40 let)

EE-0 (10 let)
KRAJNC Franc, MAJCEN Ivan, PREVORŠEK Martin.
(20 let)
REBERNIK Avgust.

EE-1 (10 let)
Ahtik Alojz, Arčan Franc, Cvek Drago, Čerenjak Avgust, Čiček Marta, Čoklič Edi, Gobec Stefan, Jazbec Franc, Jakopin Ivan, Kačičnik Emil, Kačičnik Franc, Klopotan Slavko, Kračun Ivan, Krušič Franc, Lipar Alojz, Lipar Edi, Lugarič Stefan, Mikola Albin, Pevec Slavko, Pirc Stanislav, Skalar Milan, Sovič Jože, Strnad Henrik, Šibanc Ivan, Žnider Alojz.
(20 let)

Cokl Stefanija, Drobne Marta, Koštomaj Jože, Krajnc Vida, Mislovič Rozalija, Pisanec Marija, Planinšek Ivan, Ratajc Karl, Tratnik Marjan, Višnar Ludvik, Višnar Milan, Zimšek Justina, Vajdič Mirko, Cocej Stanko, Hrovatič Marija.
(30 let)

Goršek Marija, Jeršič Ivan, Kovač Jože, Seško Karl, Zagoržen Martin.
(40 let)

Kegu Anton.

EE-2 (10 let)
Drame Henrik, Franc Alfonz, Grof Frančiška, Jezernik Ferdo, Kamenin Konrad, Koprive Jožefa, Kovše Lambert, Krajnc Janez, Lah Viktor, Laznik Amalija, Milojšek Mirko, Romih Srečko, Slokar Rudi, Šolinc Jože, Storek Rudi, Tauzes Justina, Umek Marija, Vodopivec Robert, Žlender Rok, Žučko Matilda.
(20 let)

Antončič Genovefa, Benedičič Anton, Brglez Franc, Gajzer Vida, Jager Zofija, Kovač Angela, Laneger Elizabeta, Mak Helena, Krajnc Stefanija, Pečenko Jožica, Savski Angela, Seško Marija, Vedlin Marija, Vengust Ivan, Vodeb Anica, Perc Marija, Šraml Franc.
(30 let)

GOLOGRANC Stanko.

EE-3 (10 let)
Pilih Olga, Ramšak Marija, Cander Jože.
(20 let)

Mužar Stefanija, Ravnak Erna, Šepar Minka, Špiler Stefanija.

EE-4 (10 let)
Žlavs Dominik.

EE-5 (10 let)
Krebl Jože
(20 let)

Ahtnik Zofija, Vodeb Franc.

EE-6 (20 let)
Kopitar Ivan, Robida Franc.
(30 let)
Krivec Franc, Marolt Anton.

EE-7 (10 let)
Arnšek Ivan, Čepin Alojz, Kopinšek Vinko, Počivalšek Jože, Prelogar Maks, Škorec Jakob,

Tacer Martin.
(20 let)
Sešel Ivan.
(40 let)
Štor Franc, Orel Franc.

EE-8 (10 let)
Bark Anton, Gorišek Otmar, Lešnik Izidor, Pavšar Franc, Rojc Ernest, Srebočan Adolf.
(20 let)
Jamnišek Ivan, Gražl Anton, Sesel Dominik, Lipovšek Martin, Centrih Ivan.
(30 let)

Pangel Stanko, Židan Albin.

EE-9 (10 let)
Brežnik Vlado, Dobrišek Vinko, Glušič Vinko, Hofman Zlatko, Hunski Ivan, Maček Karl, Svečak Stefan, Vengust Franc, Putnik Milan.
(20 let)

Zakošek Marjan, Čater Jože
(30 let)
Čater Vili, Flis Vladislav, Ozebek Albin.
(40 let)

Lednik Jože.

EE-10 (10 let)
Blažič Ivan, Debeljak Martin, Filkovič Jakob, Lugarič Karl, Pohajač Ivan, Germ Viliband, Krempuš Marjan, Šarlah Anton.
(20 let)
Iršič Danilo, Kolar Anton, Krajec Ludvik, Krempuš Mirko, Rejc Marjan, Štravs Apolonija.

EE-11 (10 let)
Leban Ferdinand.

EE-12 (10 let)
Čonkaš Vida, Keber Jože, Klančnik Franja, Knez Ivanka, Kramžar Ivana, Macarol Miran, Mastnak Marija, Skutnik Milica, Strnad Milica, Todorovič Miroslov.
(20 let)

Brenčič Albin, Doberšek Terezija, Feldin Angela, Slatinek Marija, Poček Majda.
(30 let)
Perko Stefanija.

EE-13 (10 let)

Gostečnik Ivo, Jager Stefan, Szabo Stanka, Turnšek Jože, Jeranko Martin, Miletič Frančiška.

(20 let)
Milanez Julijana, Robida Marija, Uršič Fanika, Vudler Ida, Prelovnik Ivica.

TOBI (10 let)

Anžel Anica, Butolen Vida, Gerdak Rudi, Kovačič Srečko, Košuljandič Marija, Kovačič Erika, Lešnik Ferdo, Lešnik Vida, Lazar Antonija, Obad Justina, Poljak Mijo, Petrovič Sonja, Prapretnik Terezija, Potočnik Mirko, Rep Marija, Teraš Stefanija, Tutek Pavla, Trajber Valдика, Zafriid Marija.
(20 let)

Cestnik Majda, Gomboc Avgust, Jurše Milka, Kukovec Vika, Mohorko Franc, Robnik Dragica, Trstenjak Janko, Tement Marija.

Pisma

Dobili smo lepo razglednico iz Donjega Vakufa. Pošilja jo Vinko Kuder in prosi, da bi mu tudi vnaprej pošljali Emajlirca, sedaj ko je odšel v prekomando. In seveda lepo pozdravlja.

Pa nasvidenje Vinko!

V kadrovsko službo je prispelo pismo našega nekdanjega sodelavca Antona Beškovnika. Sedaj je zaposlen v Švici, v svojem pismu pa prosi, da bi ga spet sprejeli v naš kolektiv, kjer je zaposlena tudi njegova žena, saj kot sam pravi, v tujini odnosno v Švici, kjer je sedaj zaposlen, tuj človek nič ne velja. Zato se tembolj rad spominja, da je delal toliko let v montaži in ponavlja, da bi se rad vrnil v svoj kolektiv.

Ob odhodu v upokojevit se za vse, kar so storili za mene, prav pristrčno zahvaljujem delavcem skladišča surove posode in pripravi proizvodnega obrata II. V Prihodnosti jim želim lepše dni, pri delu pa veliko uspeha.

TONČKA NIŠIH

Vsem sodelavcem v obratnem knjigovodstvu kakor tudi celotnemu sektorju računovodstva, se najiskreneje zahvaljujem za poslano darilo ob odhodu v pokoj. Iskrena hvala šefu obratnega knjigovodstva za poslovilne besede, kakor tudi tovarišici Mariji za njeno požrtvovalnost. Hvaležna sodelavka Marica Jamšek

NATECAJ I.

- za najboljšo kolekcijo in najboljši posnetek kvalitetnejše fotografije
- Sodelujejo lahko vsi člani društva LT »EMO«, Celje.
 - Vsak avtor je obvezen predložiti 4 posnetke z naslednjo tematiko:
 - Pokrajina
 - Človek in narava
 - Sport
 - Prosta tema
 - Format dostavljenih slik mora biti 13 x 18 cm.
 - Rok dostavljenih posnetkov Foto-kino klubu »EMO« je do 30. 12. 1968.
 - Ocenjuje se najboljša kolekcija vseh tem in najboljši posamezni posnetek.
 - Natečaj je anonimen. Vsak avtor napiše na hrbtni strani slike naslov (temo) in geslo, ki naj bo sestavljeno iz ene besede in treh števil (npr. »zabava 965«). V zaprto kuverto priloži avtor svoj točen naslov in geslo. Na zunanji strani kuverte pa samo geslo.
 - Posnetki, ki so že bili predloženi na dosedanjih internih društvenih natečajih bodo pri ocenjevanju izločeni in avtorji izpadejo avtomatsko iz konkurence za najboljšo kolekcijo.
 - Nagrade so naslednje:
 - za najboljšo kolekcijo posnetkov
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti 300 N-din po lastni izbiri
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti 200 N-din po lastni izbiri
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti 100 N-din po lastni izbiri
 - za najboljši posamezni posnetek
 - nagrada v gotovini 60 N-din
 - nagrada v gotovini 30 N-din
 - nagrada v gotovini 20 N-din
 - Pogoj za podelitev nagrad je, da najmanj 10 avtorjev predloži svoja dela.

NATECAJ II.

- za najboljšo kolekcijo in najboljši posnetek začetniške fotografije
- Sodelujejo lahko vsi člani LT »EMO«, Celje.
 - Vsak avtor je obvezen predložiti 4 posnetke z naslednjo tematiko:
 - Delo
 - Počitek — rekreacija
 - Pokrajina
 - Prosta tema
 - Format fotografije je obvezen 9 x 14 cm.
 - Rok dostave posnetkov Foto-kino klubu »EMO« je do 30. 12. 1968.
 - Ocenjuje se najboljša kolekcija vseh tem in najboljši posamezni posnetek.
 - Natečaj je anonimen. Vsak avtor napiše na hrbtni strani slike naslov (temo) in geslo, ki naj bo sestavljeno iz ene besede in treh števil (npr. »zabava 965«). V zaprto kuverto priloži avtor svoj točen naslov in geslo. Na zunanji strani kuverte pa samo geslo.
 - Posnetke, ki so že bili predloženi na dosedanjih internih društvenih natečajih bodo pri ocenjevanju izločeni in avtorji izpadejo avtomatsko iz konkurence za najboljšo kolekcijo.
 - Nagrade so naslednje:
 - za najboljšo kolekcijo posnetkov
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti 150 N-din po lastni izbiri
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti 100 N-din po lastni izbiri
 - nagrada — fotomaterial v vrednosti po 50 N-din po lastni izbiri
 - za najboljši posamezni posnetek
 - nagrada — v gotovini 30 N-din
 - nagrada v gotovini 20 N-din
 - nagrada — v gotovini 10 N-din
 - Pogoj za podelitev nagrad je, da najmanj 10 avtorjev predloži svoja dela.

FOTO-KINO KLUB »EMO«

ŠPORTI

NOGOMET - mladi

V oktobru je mladinska organizacija organizirala interno prvenstvo v malem nogometu. Zmagovalcu bo podeljena nagrada. Prijavilo se je rekordno število, 15 ekip, ki so bile izžrebane v 3 skupine.

Rezultati predtekmovanja so:

I. skupina

1. Priprava	4	4	0	0	20:4	8
2. Potapljači	4	2	0	2	15:14	4
3. Kontrola	4	1	1	2	10:10	3
4. Orodjarna	4	1	1	2	9:15	3
5. Pripravniki	4	1	0	3	4:15	2

II. skupina

1. Strojna	3	2	0	1	8:4	4
2. Orodjarna II	3	2	0	1	7:3	3
3. Konstrukc. vzdrževanja	3	1	0	2	3:6	2
4. EMO 8	3	1	0	2	3:8	2
5. Mladi orodjarji	odstopili					—

III. skupina

1. Surovinski	4	4	0	0	36:3	8
2. Auttajderji	4	3	0	1	17:8	6
3. Roboti	3	1	0	2	4:10	2
4. Elektro	4	1	0	3	4:16	2
5. Montaža oljnih peči	3	0	0	3	4:28	0

V polfinale sta se plasirali prva in druga ekipa iz vsake skupine, vendar se je muhasti žreb poigral tako, da se v polfinalu ponovno srečajo prvi z drugo plasiranim iz vsake skupine.

Tako igrajo:

PRIJAVA : POTAPLJAJCI
ORODJARNA II : STROJNA
SUROVINSKI : AUTSAJDERJI

Zmagovalci gredo v finale.

Zvižej Adolf

Nogomet

SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE

Nogometno tekmovalje se je odvijalo v dveh kakovostnih skupinah. Zadnji dve ekipi iz prve skupine se preselila v drugo skupino, a prvi dve iz druge skupine v prvo skupino.

V samem tekmovalju je prišlo do nekaj organizacijskih zapletov, tako je med drugim registrirana tekma Emo : Izletnik 2:1 s 3:0 za Izletnik, zaradi manjšega incidenta, ki ga je povzročil igralec našega moštva. Vodstvo naše ekipe je napravilo vse, da se ta sklep anulira, toda nismo uspeli, čeprav en igralec ne more biti vzrok, da trpi 3800-članski kolektiv, ki si prizadeva, da bi ponovno osvojil prvo mesto v skupnem plasmu.

Tekmovalje je bilo najbolj množično, saj je sodelovalo okrog 400 delavcev.

Najboljši strelca tekmovalja je bil Hojnik — EtoL-Zična z 12 goli.

LESTVICI:

Skupina A:

1. Železarna	9	6	2	1	26:13	14
2. Emo	9	6	1	2	19:7	13
3. EtoL-Zična	9	5	3	1	31:15	13
4. Libela	9	4	4	1	20:12	12
5. Železnica	9	3	4	2	18:12	10
6. Zlatarna	9	3	2	1	19:25	8
7. Izletnik	9	2	3	4	15:16	7
8. Kovinotehna	9	2	1	5	13:21	6
9. Klima	9	2	1	6	11:22	5
10. Prosveta	9	0	2	7	8:42	2

Skupina B:

1. Cinkarna	7	5	2	0	24:7	12
2. Ingrad	7	4	2	1	29:12	10
3. Tehnomercator	7	3	1	3	18:12	9
4. Aero	7	3	2	2	11:11	8
5. Celjski tisk	7	2	3	2	10:8	7
6. Avto-Celje	7	1	2	4	9:17	4
7. Tkanina	7	2	5	0	10:19	4
8. Elektrosignal	7	1	0	6	7:32	2

OGLASI

OTROŠKI VOZIČEK — uvožen — kot nov ugodno prodam. Amon, Ulica 5. Prekomorske brigade 15 (Otok 3).

PRODAM emajlirano rjavo sobno peč na trdo gorivo. Naslov v uredništvu.

Kadrovske vesti

NOVI ČLANI KOLEKTIVA:

VRNITEV IZ JLA: STOŽIR Anton, JUTERSEK Marjan, KUNST Franc.

SPREJETI ZA DOLOČEN ČAS:

BINCL Mirko, SVETEL Jože, ZUPANC Srečko, BRACEK Marjan, GOLOB Franc, HRASTNIK Stanislav, BELTRAM Branko, LUBEL Dušan, GORJUP Ivan, SMRKOL Pavel, LESNIK Miran, ZORKO Tanja, POČIVAVSEK Ratko, SIVKA Božidar, ROJC Milan, TERJAŠEK Marjan, TOMAN Martin, SAVSKI Stanko, GOLOB Peter, FAZARINC Konrad, ZOLNIR Dušan, SENICA Marjan, KROFLIČ Zdravko, BOBNIČ Jože, GORENSEK Jože, SMOLE Anton, SENTOČNIK Milan, FURMAN Anton, BRGLEZ Jakob, GRABLER Franc, SMEH Franc, TROBIŠ Vili, RESNER Stanislav, MULEJ Anton, SIVKA Slavko, KOZMUS Boris, ŠTUHEC Mirko, ŠFEIFER Mirko, ŠFEIFER Avgust, SOLINC Jože, KOBALÉ Jože, ZORKO Drago, MALEK Anton, HOLCMAN Jože, JAMNIKAR Adolf, STRAŠEK Stefan, OGRIŽEK Franc, NOVAK Franciška, OČKO Vera, KOŠTOMAJ Nada, MLINAR Majda, NOVAK Marija, ZAVRSKI Marija, SOLINC Milena, KOROŠEC Ida, HERIČ Stanislava, ZAKŠEK Amalija, JEKL Martina, HRIBŠEK Zlata, BELAK Jožica, CAFUTA Jožica, VIDENŠEK Anica, GUZELJ Emilija, KOKLIČ Zdenka, PETEK Silva, OZEK Terezija, KOŠTOMAJ Fanika, CIGELŠEK Olga, GOLE Martina, JESENICNIK Milena, PIKL Ivana, PIKL Silva, KOROŠEC Irena, BORINC Ana, LOŽAR Marija, GAJZER Milena, GROSELJ Nada, KLADNIK Milena, ULAGA Jolanda, ZVIER Silva, IVANOVIC Danica, BUKOVŠEK Dragica, LEBIČ Danica, BUČAR Vida, KUGLER Jožica, VENGUST Cvetka, ZUPANC Sonja, VRBOVŠEK Marija, STOŽIR Jožica, MALINOVIC Radmila, TANSEK Danica, PRE-

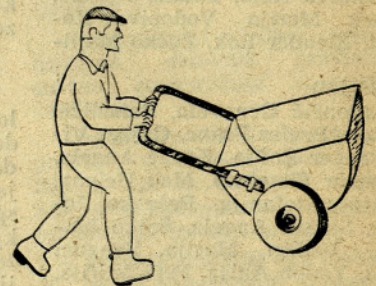
LOGAR Nada, VASTL Tatjana, STANTE Marija.

Dobrodošli v naši delovni sredi!

IZSTOPILI SO: DEMŠAR Martina — TOBI, OMERZA Ana — spozumno, KOPAČ Urška — spozumno, KOLŠEK Milena — spozumno, POLUTNIK Rozalija — inv. upokojena, MILANEZ Julijana — inv. upokojena, SEKAVČNIK Sonja — spozumno, TROBENTAR Ana — TOBI, BOŽIČKO Marija — inv. upokojena, URSIČ Fanika, inv. upokojena, JAMSEK Marija — inv. upokojena, ing. MURŠEC Ivan — spozumno, SOVINČ Jože — spozumno, KRAJNC Ivan — upokojen, MAROLT Anton — upokojen, TREBICNIK Vladimir — upokojen, KUGLER Karl — spozumno, LIPOVŠEK Rudi — spozumno, BELAK Jakob — spozumno, KUKOVIČ Anton — spozumno, MASTNAK Franc — upokojen, LAVRINC Jože — inv. upokojen, KLOKOČOVNIK Franc — umrl, COKAN Ludvik — upokojen, JERANKO Anton — umrl, ZUPANC Karl — upokojen, POLUTNIK Danijel — spozumno, DROBINC Vlado — potek pogodbe, REPIC Franc — spozumno, ZUPANC Jakob samovoljno, KUGLER Emil — spozumno, PIRS Martin — upokojen, KEGU Anton — upokojen, MIGLIČ Maks — TOBI, REBERNIK Alojz — TOBI, DOKLER Henrik — inv. upokojen, SLEMENSEK Jože — inv. upokojen.

POROČILI SO SE:

TRČEK Franc, PADEŽNIK Hedvika-BREČKO, BREČKO Friderik, RABUZIN Stefanija. Vso srečo!

Emajlirco

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk dvakrat mesečno v nakladi 4600 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, dr. Franc Zupančič, Emil Jejčič, Martin Hostnik, Mirko Onič, Vida Čonkaš in Rado Štorman. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in kličjeji GP »Celjski tisk« Celje

Danes se pa bolj s korajžo oglašam, ker sem zvedela, da se naš »ta novi« direktor tudi zna nasmejati. Kolikokrat mu to pri nas uspe, ne vem, vendar pišem pa le malo bolj korajžno. Hja, saj človek ne ve, kaj bi začel najprej pisati, ko pa je toliko stvari, ki bo vedojo... Mislim, da je najbolj aktualna tema sedaj po vseh kotih ta novi predlog za prispevek za stanovanja. Saj človek nič ne reče, vedno le domov nositi denar, pa še kak piskerček zraven, res ne gre, pač pa me boli, da bodo sedaj naštrajali tisti, ki bodo dobili te male luknje na Hudinji, takrat pa, ko so talali ta velika stanovanja, ta velikim, pa ni blo nobenega govora o prispevkih. Če bi bilo po pravici, bi morali

dati kaj tudi tisti za nazaj, ali pa noben. No, pa saj se bodo že zmenili ta merodajni. Mi ta mali tako pri takih stvarih ne moremo nič, kljub kakim anketam in vprašalnim polam. Pa se bomo že kako zlizali, kot se je zlizal lepo naš obratek Tobi, ki mislim, da kar dobro vozi. Ja, pa ste vi videli naše prodajnike v oktobru? To so se vam izkazali! V fakturi so menda komaj folgale pisati račune. Lani smo na velik zvon obešali tiste dve milijarde, kaj bomo pa letos, ko bo še kaj več... Bo kaj ngrade?

Zima gre not, zima. Vreme je že bolj pusto kot ne in zjutraj je kar hudo vstati in iti v neprijetno meglo in mrak. Pa človek še kar poskoči, ker tisti di-

narčki, ki vam jih za minuta zamude odtrgajo za pol ure, le ni kar tako vreči v koš. Posebno sedaj, ko so nam podražili cigarete in kofe, pa še kaj. Mislim, da bomo še kar naprej kadili in tudi naša Hermina ne bo ob delo pri pozdražitvi kofeta. (Ki se pa interno še ni podražil, da vam povem na uho). Zebe nas pa tudi ne več, odkar so zakurili v naših starih kotlarnah, ker za novo se še ne ve, kdaj bo kaj sposobna za te reči. Bolj fajn je z našimi oljnimi pečmi, ker jih kupcu sploh ni treba kaj prida greti, ker še kar tople prihajajo s traku v njegove roke. Jaz odhajam s traku in se grem gret k naši peči EMO 8 in 5, ki ostajata svet in

Spilo